

Vznik a historický vývoj písma

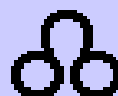

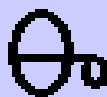

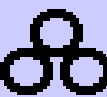

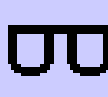

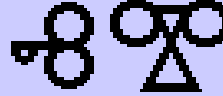

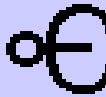

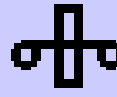

Hlaholice, Cyrilice

Dominik Janík
UČO: 449268

Hlaholice

- vznik 2. polovina 9. století
- vytvořena Konstantinem (sv. Cyrilem)
- je nejstarším slovanským písmem
- pochází se staroslověnského slovesa glagolati – hovořit
- tvořila základ vzdělání a kultury Velké Moravy
- nejdéla se udržela v chorvatsku a to až do 19. století
- ve slovanských zemích hlaholici nahradila cyrilice kolem 10. století
- původně měla 41 znaků

- 24 grafémů je pravděpodobně odvozeno z řeckého písma, původ ostatních znaků není znám
- Nejstarší dochované památky psané hlaholicí: Kyjevské listy, Pražské zlomky hlaholské, kodex Zogravský.....
- Je hypotéza, že se původně hlaholice nazývala kurilovica
- Na Velké Moravě se hlaholice používala jako oficiální písmo a vyučovala se na školách

							
a	b	v	g	d	ε	ž	dz
							
z	i	i	g'	k	l	m	n
							
o	p	r	s	t	u	f	x (kh)
							
o	ts	č	š	št	w/ə	i	y
							
æ/e	yu	ž	yž	ž	yž	f	i/v

Cyrilice

- vznik koncem 9. století
- tvůrcem nebyl sv. Cyril, autorství se připisuje Klimentovi, žákovi sv. Metoděje
- vznik v Bulharsku
- cyrilice je jednodušší a praktičtější
- používá se pro zápis 7 slovanských jazyků (makedonština, bulharština, bosenština, srbština, ukrajinština, běloruština a ruština)
- v 11. století se slovanská vzdělanost přemístila z Bulharska do Kyjeva odkud se cyrilice šířila dál

- většina písmen cyrilice je odvozena z řečtiny
- největší reforma cyrilice byla provedena v Rusku za vlády Petra I. - některá písmena byla upravena a jiná odstraněna
- poslední reforma byla provedena v roce 1918, kdy byli vypuštěny 4 méně používaná písmena
- nejdůležitější cyrilicí je ta ruská tkz. azbuka
- do roku 1860 se cyrilice používala v Rumunsku a do roku 1990 se používala v Moldavsku
-

Тѣтъль нѡстрѣ кѡреле еши л чѣрюй, сФѣцѣскъсе нѡмеле тѣѣ: Вѣ

лрѣрѣцѣл тѣ: Фѣе вѡл тѣ, пре кѣмь л чѣрю, ши пре пѣмѣнтъ. Пѣйнѣ нѡстрѣ
чѣ де тоате зѣлеле, дѣнеѡ нѡлѡ ѡстѣзѣй. Ши не гѡртѣ нѡлѡ датѡрѣйле
нѡстрѣ пре кѣмь ши нѡй ѣртѣмь датѡрничилѡрь нѡщрѣй: Ши нѣ не дѣче
пре нѡй л испѣтъ, чѣ не извѣвѣще де чѣль рѣѣ. Вѣ атѣ гѡсте лрѣрѣцѣл, ши
Пѣтѣрѣ, ши мѣрѣрѣ л вѣчѣй, амѣнь.

Аа	Бб	Вв	Гг	Дд	Ее	Ёё	Жж	Зз
a	b	v	g	d	e	jo	ž	z
[a]	[b]	[v]	[g]	[d]	[je]	[jo]	[ž]	[z]
Ии	Йй	Кк	Лл	Мм	Нн	Оо	Пп	Рр
i	j	k	l	m	n	o	p	r
[i]	[j]	[k]	[l]	[m]	[n]	[o]	[p]	[r]
Сс	Тт	Уу	Фф	Хх	Цц	Чч	Шш	Щщ
s	t	u	f	x	c	č	š	šč
[s]	[t]	[u]	[f]	[ch]	[c]	[č]	[š]	[šč]
Ъъ	Ыы	Ьь	Ээ	Юю	Яя			
'	y	”	è	ju	ja			
tvrdý znak	[y]	měkký znak	[e]	[ju]	[ja]			

Zdroje

- <http://cyrilice.cz/>
- http://www.lingvistika.mysteria.cz/rusko_cyrilice.htm
- <http://udalosti-historie.comehere.cz/index.php?article=16>
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Cyrilice>
- <https://www.czechency.org/slovník/HLAHOLICE>
- http://www.lingvistika.mysteria.cz/rusko_hlaholice.htm

Děkuji za pozornost